

NORIMA

Oppdatering på D&O og K&R

4. april 2019

Marsh JLT Specialty v/ Henrik Slinde Vignes & Andreas Vabø

Agenda

Del 1: Kort introduksjon

Del 2: WEF Global Risks Report 2018

Del 3: Styreansvar (D&O)

- Kort om utvikling på skade- og premiesiden
- Cyber/GDPR – strengere handlings- og forvaltningsplikt
- Aktive/kritiske investorer – strengere kompetansekrav stilles til styre og ledende ansatte
- Miljø/forurensning – Dekket eller unntatt?
- Pensjon og ansvar – Er pensjonskasse forvaltet selv eller av eksterne og hvordan fungerer eventuelt styreansvarsforsikringen?
- HMS/Workplace safety

Del 4: Kidnap & Ransom (K&R)

- Duty of care/Omsorgsplikt
- Trender/trusselbilde
- Reiseforsikring versus K&R forsikring

Del 5: Eventuelt

Introduksjon

Kort om oss

Andreas Vabø
Client Advisor & Team Leader
Liability & FINPRO

+47 91 67 46 09
andreas.vabo@marsh.com

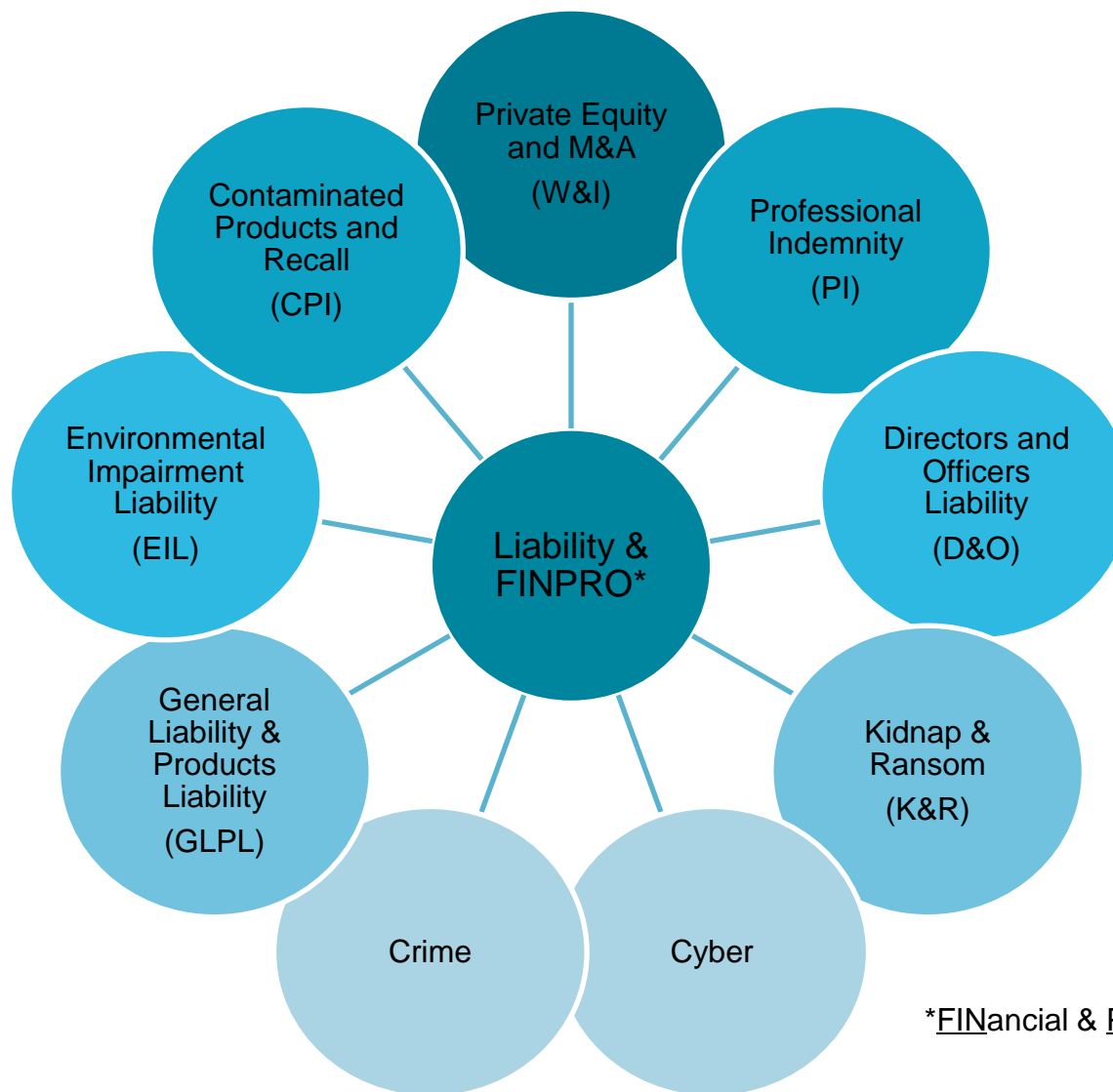

Henrik Slinde Vignes
Client Advisor & Practice Leader
Liability & FINPRO

+47 97 76 59 98
henrik.vignes@marsh.com

Hva betyr egentlig Liability & FINPRO?

Bredt spekter av risiki og løsninger

*FINancial & PROfessional Lines

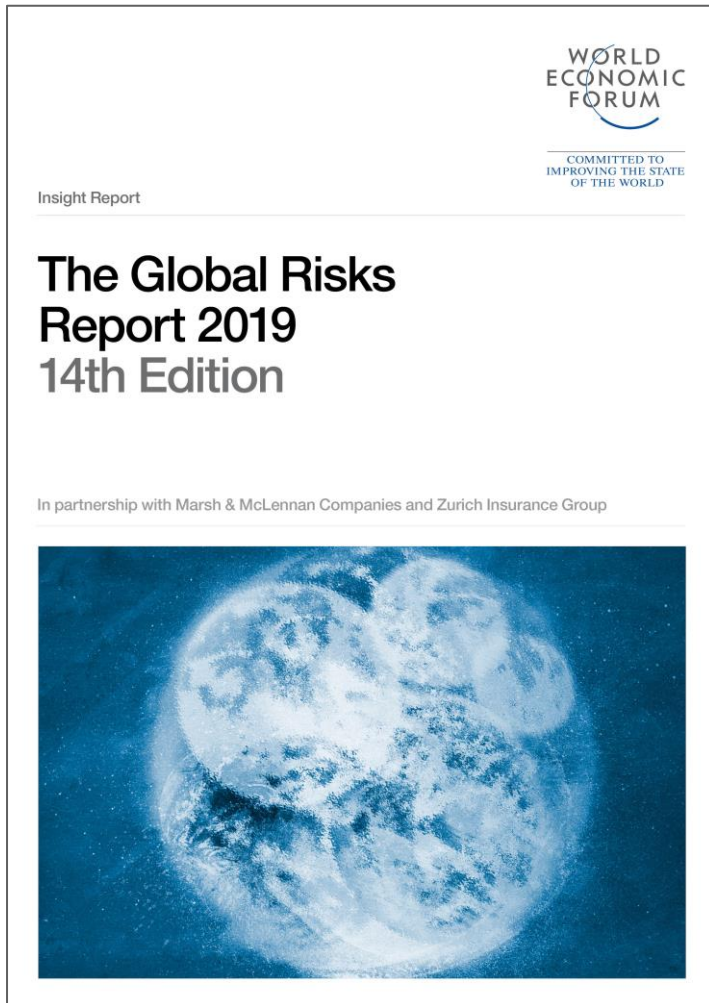
Global Risks Report 2019

World Economic Forum

Del 2

World Economic Forum: Global Risks Report 2019

Marsh & McLennan Companies en av bidragsyterne

- **Commentary**
- Now **14th year** of existence
- Rooted in a survey that tapped into **~900 experts** from across the world
- Additional views of **~12,500 company executives** on the leading risks to doing business in their country

Source: World Economic Forum, *Global Risks Report 2018*

Note: Survey response numbers differed for each question. The overall survey response total of 877 is taken from the total number of people who provided answers to section 2 of the survey

Klima og cyber-relaterede risiki dominerer i økende grad

Trender 2009-2019

Evolving Global Risk Landscape (2009–2019)

Top 5 Global Risks in terms of likelihood

Legend: Economic (Blue), Environmental (Green), Geopolitical (Yellow), Societal (Red), Technological (Purple)

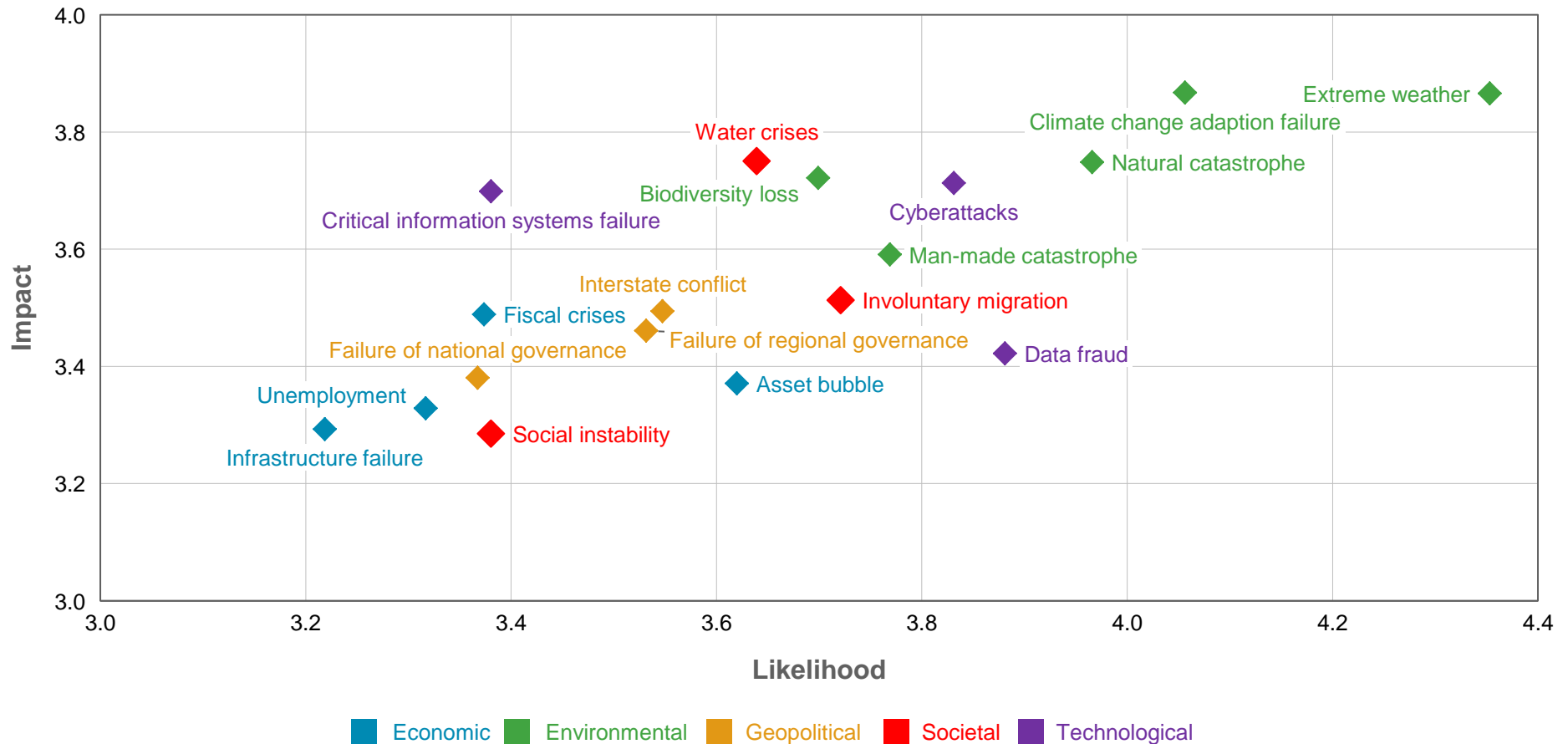
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	Asset price collapse	Asset price collapse	Storms and cyclones	Income disparity	Income disparity	Income disparity	Interstate conflict	Involuntary migration	Extreme weather	Extreme weather	Extreme weather
2	Slowing Chinese economy	Slowing Chinese economy	Flooding	Fiscal imbalances	Fiscal imbalances	Extreme weather	Extreme weather	Extreme weather	Involuntary migration	Natural catastrophes	Climate change mitigation and adaption failure
3	Chronic disease	Chronic disease	Corruption	Greenhouse gas emissions	Greenhouse gas emissions	Unemployment/under-employment	National governance failures	Weak climate change response	Natural catastrophe	Cyberattacks	Natural catastrophes
4	Global governance gaps	Fiscal crises	Biodiversity loss	Cyber attacks	Water supply crises	Climate change	State collapse	Interstate conflict	Terrorist attack	Data fraud	Data fraud
5	Retrenchment from globalisation	Global governance gaps	Climate change	Water supply crises	Aging population	Cyberattacks	High unemployment	Natural catastrophes	Data fraud	Climate change adaption failure	Cyberattacks

Top 5 Global Risks in terms of impact

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	Asset price collapse	Asset price collapse	Fiscal crises	Systematic financial failure	Systematic financial failure	Fiscal crises	Water crises	Weak climate change response	WMDs	WMDs	WMDs
2	Retrenchment from globalisation	Retrenchment from globalisation	Climate change	Water supply crises	Water supply crises	Climate change	Infectious diseases	WMDs	Extreme weather	Extreme weather	Climate change mitigation and adaption failure
3	Oil and gas price spike	Oil price spike	Geopolitical conflict	Food crises	Fiscal imbalances	Water crises	WMDs	Water crises	Natural catastrophes	Natural catastrophes	Extreme weather
4	Chronic disease	Chronic disease	Asset price collapse	Fiscal imbalances	WMDs	Unemployment/under-employment	Interstate conflict	Involuntary migration	Water crises	Climate change adaption failure	Water crises
5	Fiscal crises	Fiscal crises	Extreme energy price volatility	Volatility in energy and agricultural prices	Weak climate change response	Critical ICT systems breakdown	Weak climate change response	Energy price shock	Weak climate change response	Water crises	Natural catastrophes

Største risiki med hensyn til sannsynlighet og konsekvens 2019

Global Risk Landscape 2019

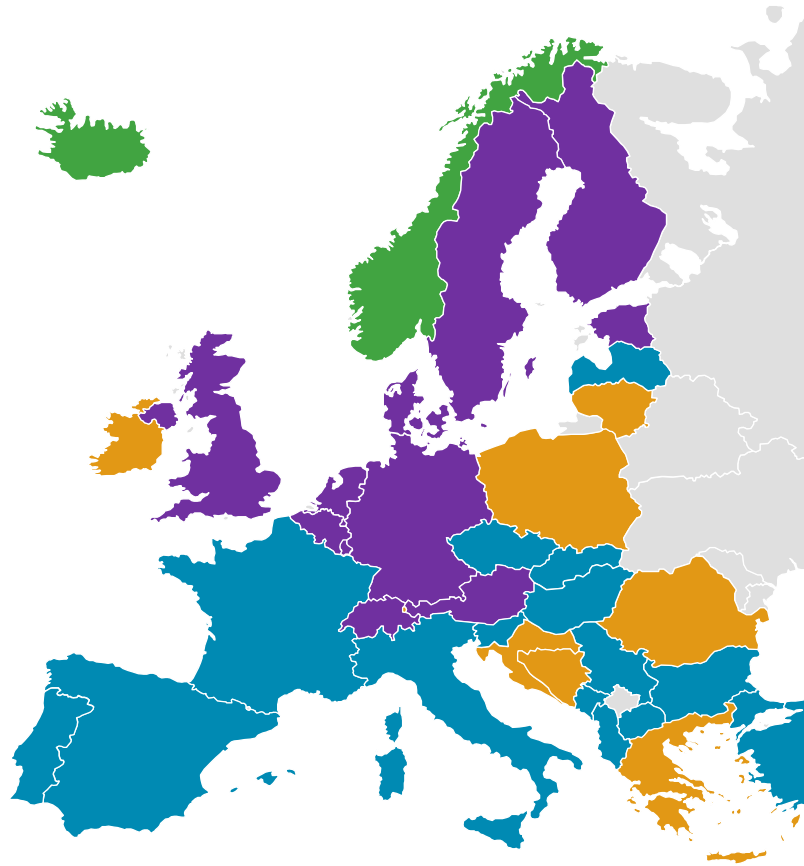

Note: Global Risk Perceptions Survey (885 responses worldwide): Respondents were asked to rate each risk based on its likelihood and impact on a scale from 1 to 5
Source: World Economic Forum, *Global Risks Report 2019*

Cyber identifiseres som den største risikoen for å drive virksomhet i Europa

Norge rangerer store cyberangrep som trussel #2

Top risks for doing business by country

■ Economic
 ■ Environmental
 ■ Geopolitical
 ■ Societal
 ■ Technological

Top risks for doing business in Europe

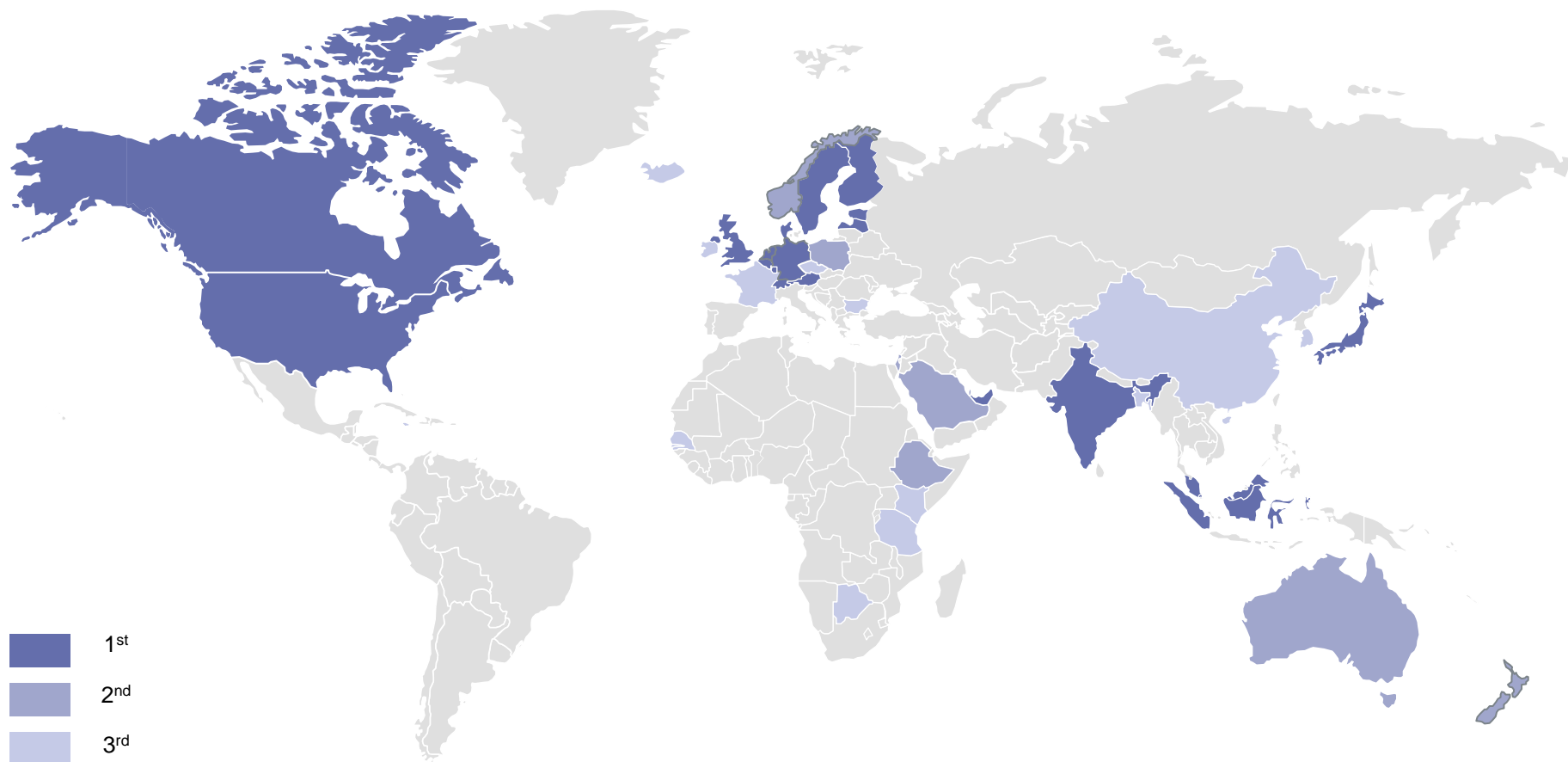
Rank	Europe	Change vs. 2017
1	Large cyber-attacks	↑ 4
2	Asset bubble	↑ 7
3	National governance failure	↓ 1
4	Financial institution failure	→ 0
5	High unemployment	↓ 4

Note: WEF Executive Opinion Survey (12,548 responses worldwide). Results are based on 2,922 responses across the region. Respondents could choose up to five risks which they viewed as being most important for doing business in their country. Top regional risks are calculated as the average across all countries of the proportion of respondents in each country identifying each risk as one of their five choices. Source: World Economic Forum, Global Risks Report 2019, MMC analysis

Bekymringer for cyberrisiko brer om seg på verdensbasis

Cyberrisiko på agendaen også i fremvoksende økonomier

Cyber risks¹: locations of greatest concern

Source: WEF EOS 2018, MMC Analysis

1: Cyber-related risks include cyber-attacks and data theft/fraud. Countries are shaded if either risk appeared in their top 3 risks of most concern. If both risks appear in the top 3, the higher risk is taken.

Styreansvar

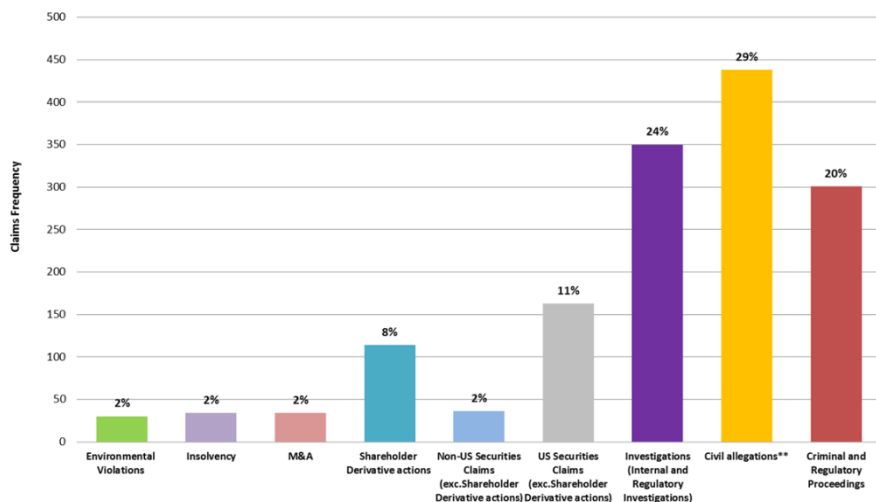
D&O = Directors and Officers Liability

Del 3

D&O Skade- og premieutvikling 2010-2018 versus 2018 fordelt på type krav

- Marsh UK (inkluderer også Continental Europe) så en betydelig økning i antallet notifikasjoner og krav meldt på D&O i 2018 sammenlignet med 2017 og 2016
- Skadetallene er noe “skewed” ettersom databasen typisk omfatter de største multinasjonale selskapene hvor mange er notert i USA. Investigations (36% - lilla) og US Securities Claims (28% - grå) utgjorde mer enn halvparten av D&O-skadene meldt i 2018. Dette er en tydelig trend!
- **Tips:** Dekning for betydelige saksomkostninger pådratt av sikrede selskaper og/eller personer i “Regulatory Investigation”-prosesser kan være utfordrende med ordinær “claims made” trigger. Sjekk om polisen inneholder dekning for Pre-Claim Costs, Investigation Costs eller lignende som ivaretar dette.

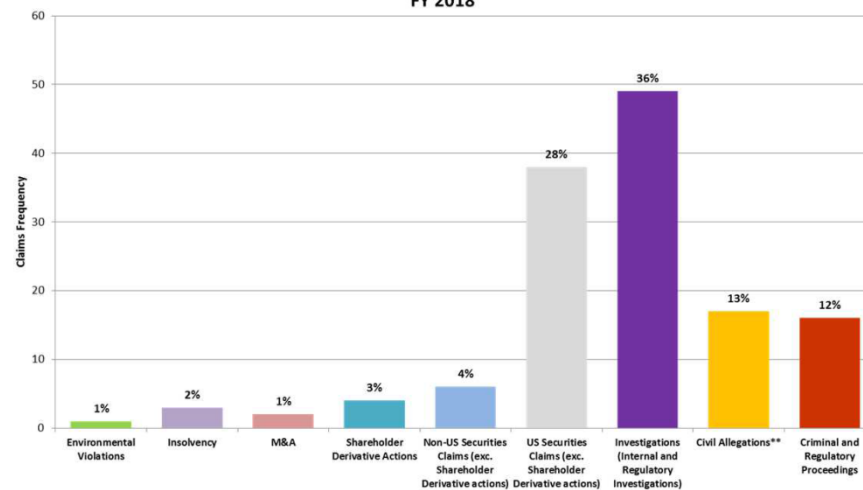
Types of D&O Claims faced by Marsh FINPRO Management Liability Clients
(Q4 2010 - Q4 2018)

*Data based on D&O policy notifications from Q4 2010 to Q4 2018 (Total 1863 notifications)

** Civil Allegations include:
- Employment practice violations covered under D&O policies
- Claims for bodily injury/or property damage
- Misleading statements

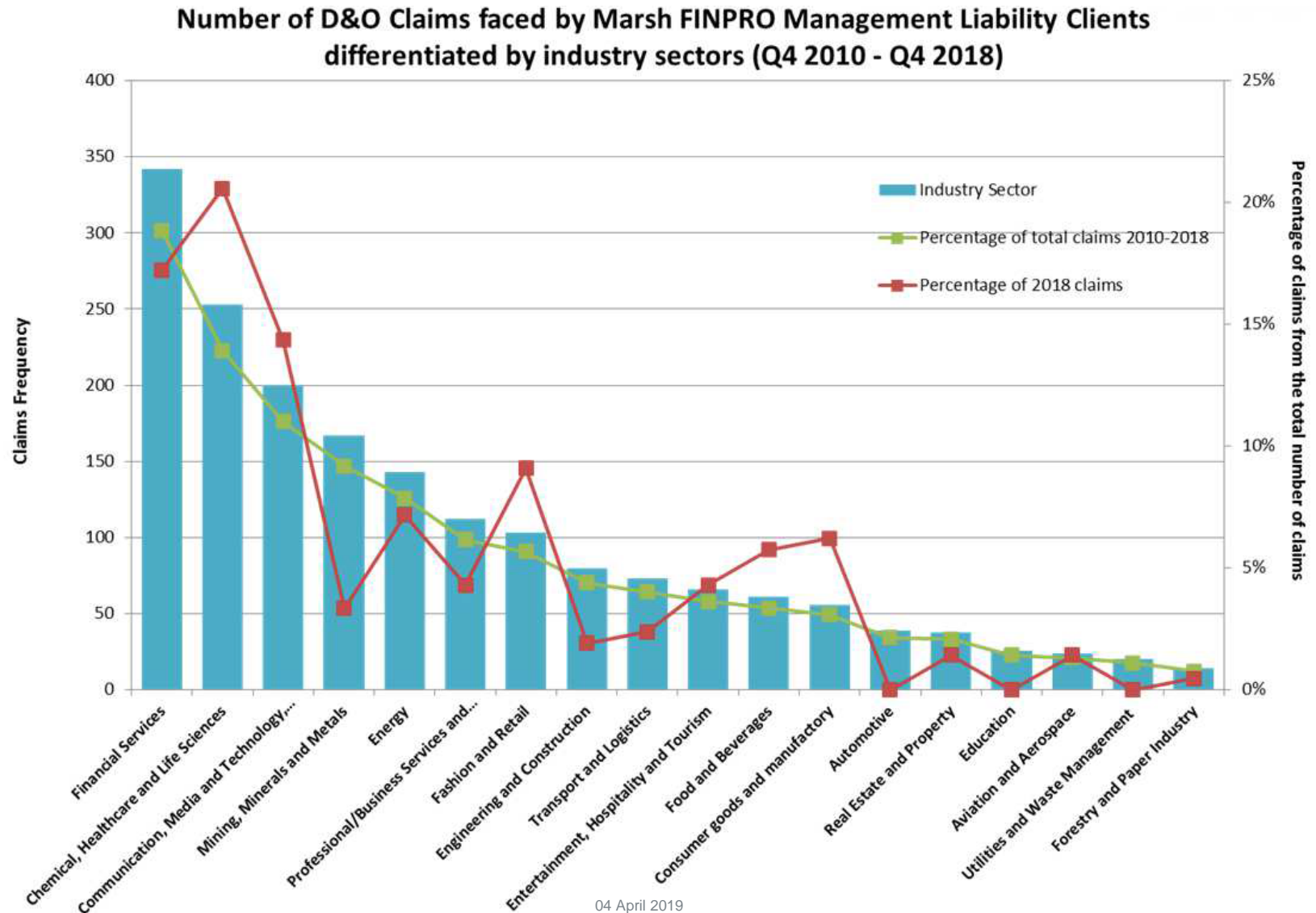
Types of D&O Claims faced by Marsh FINPRO Management Liability Clients
FY 2018

** Civil Allegations include:
- Employment practice violations covered under D&O policies
- Claims for bodily injury/or property damage
- Misleading statements

D&O Skade- og premieutvikling

Skadeoversikt per bransje (2010-2018)

D&O Skade- og premieutvikling

Skjerpet søksmålsrisiko også i Norge... hvem kan holdes ansvarlig?

Tidligere kulturminister Thorhild Widvey er dømt til å betale erstatning på 2,5 millioner kroner fordi hun ikke skal ha gjort jobben sin som styremedlem i selskapet Reservoir Exploration Technology. Foto: Per Ståle Bugjerde

Nyheter Finans

Må betale 25 millioner i erstatning for styreansvar

Tidligere kulturminister Thorhild Widvey og fire andre som satt i ledelse og styre i seismikkselskapet RXT er dømt til å betale over 25 millioner kroner i erstatning etter konkurs.

Frode Buanes og Jostein Løvås

Publisert: 24.01.2017 – 11:55 Oppdatert: 24.01.2017 – 19:14

<https://www.dn.no/nyheter/2017/01/24/1155/Finans/ma-betale-25-millioner-i-erstatning-for-styreansvar>

MARSH

AIG dømt til å betale 50 millioner i erstatning til Terra-kommunene - og 43,6 millioner i forsinkelsesrenter

Publisert den 4. juli 2018

Linn Kvade Rannekleiv | Følg

Senioradvokat/Lead Lawyer at DLA Piper Norway

I 2007 tapte de såkalte Terra-kommunene (Hattfjelldal, Narvik, Rana, Hemnes, Bremanger, Vik, Haugesund og Kvinesdal) store beløp på investeringer i amerikanske kommuneobligasjoner. Terra Securities opptrådte som megler i forbindelse med investeringene.

Terra-kommunene varslet betydelige erstatningskrav mot Terra Securites, og i november 2007 måtte selskapet begjære oppbud. Kredittilsynet hadde da sendt varsel om at Terra Securites kom til å miste konsesjonen.

Terra-Gruppen hadde tegnet styreansvarsforsikring i AIG, som dekket både styrets og daglig leders ansvar. Forsikringssummen var begrenset til 50 millioner kroner.

<https://no.linkedin.com/pulse/aig-d%C3%B8mt-til-%C3%A5-betale-50-millioner-i-erstatning-og-436-rannekleiv>

D&O Skade- og premieutvikling

Trender i Norge

- **Generell trend**

- Stigende antall styreansvarskrav
- Økende tendens til å holde styret og ledelsen ansvarlig
- Kravene øker i størrelse og omfang
- Det finnes forsikring i mange av sakene
- Kravene i grenseland mellom styreansvar, profesjonsansvar og prospektansvar

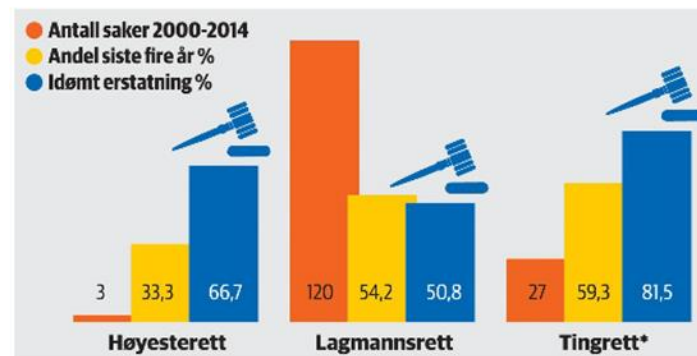
- Mange av sakene blir forlikt og når aldri offentlighetens lys, men pådrar likevel partene betydelige saksomkostninger

- Antall saker for domstolene mot styre og ledelse har omtrent 10-doblet seg i løpet av 10 år. Fra 2016 til 2018 var det i gjennomsnitt 51,6 saker pr. år (i Norge).

- Limit management og fra “soft” til “hardening” marked globalt, men hva med Norge?

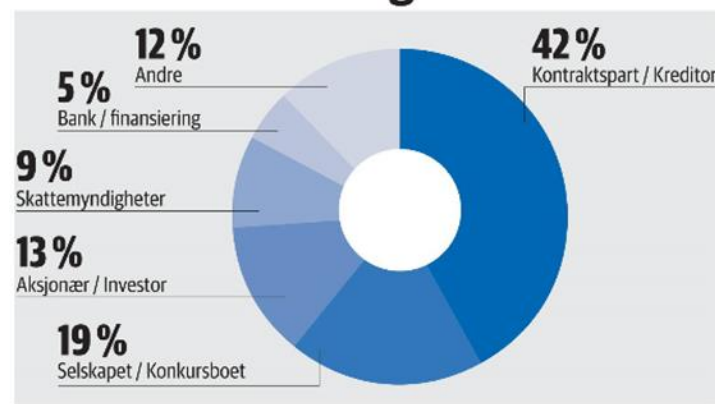
Flere krever erstatning fra styre

Antallet som krever erstatning fra styremedlemmer personlig er kraftig økende, og mange får gjennomslag i retten.

* Ufullstendig, kun sakene som er offentliggjort i Lovdata

Disse får erstatning

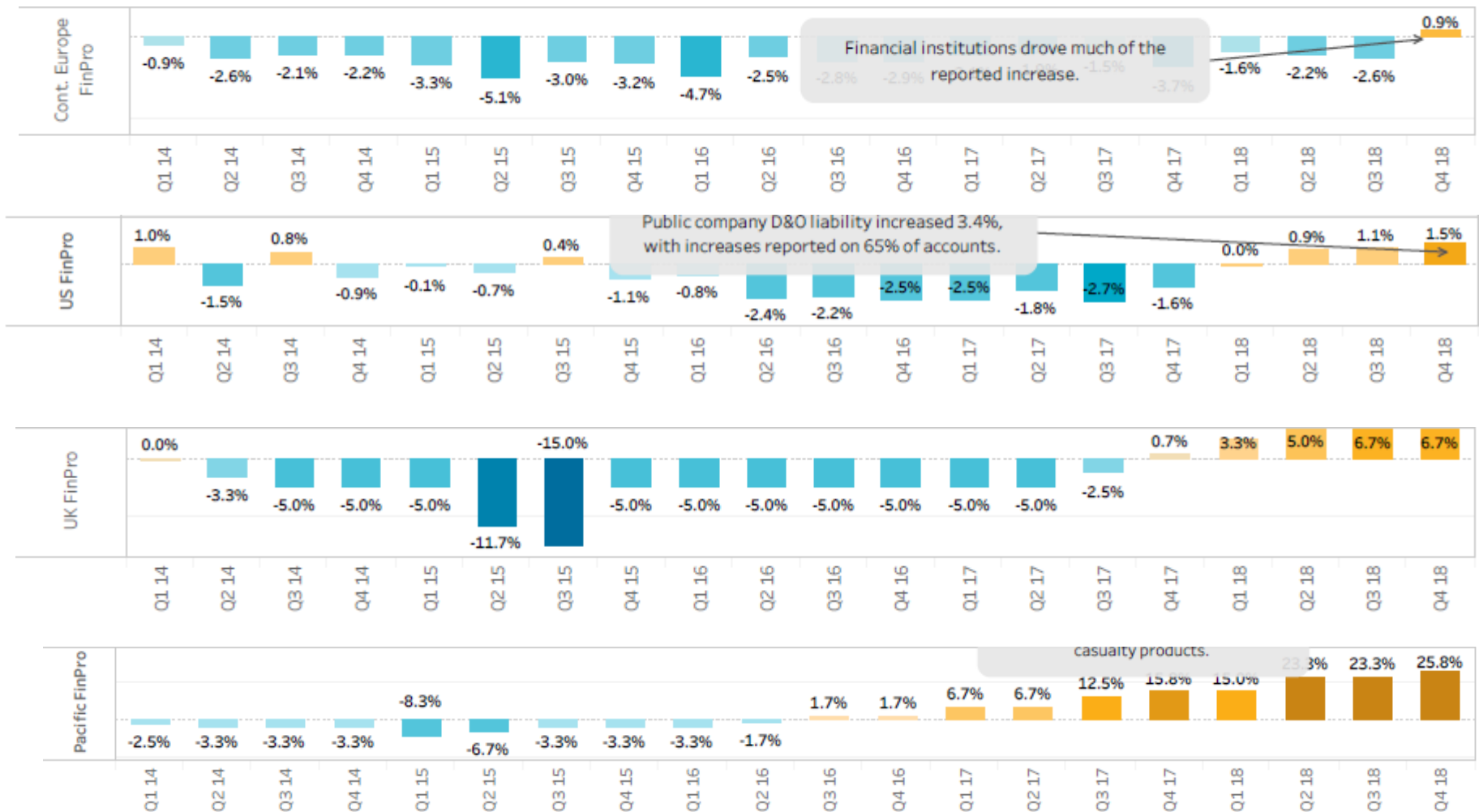

2015 DN grafikk / Kilde: Schjødt / Lovdata

Kilde: <https://www.digi.no/artikler/kommentar-hva-betyr-nye-sikkerhetslover-for-ledelsespersonlige-ansvar/460906>

D&O Skade- og premieutvikling

Styreansvar og profesjonsansvar driver premiene opp (Q4 2018)

Marsh Global Insurance Market Index (GIMI)

D&O Cyber/GDPR

GDPR og ny sikkerhetslovgivning stiller krav til forsvarlig sikkerhet

- **Rettslig grunnlag og utgangspunkt**

- Aksjeloven § 17-1:
 - Selskapet, aksjeeier eller andre kan kreve at daglig leder, styremedlem, medlem av bedriftsforsamlingen, gransker eller aksjeeier erstatter skade som de i den nevnte egenskap forsettlig eller uaktsomt har voldt vedkommende.
- Aksjeloven § 6-12:
 - Forvaltningen av selskapet hører under styret. Styret skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten.

- **Brudd på plikter**

- Brudd på forvaltningsplikten etter asl § 6-12 og tap påført parter etter asl § 17-1 i kan som kjent medføre ubegrenset personlig ansvar for ledende ansatte og medlemmer av styret.

- **Ny lovgivning stiller krav til forsvarlig informasjonsikkerhet**

- GDPR ble en del av norsk lov i 2018
- Ny Sikkerhetslov trådte i kraft 1. januar 2019.
- I tillegg er en ny IKT-sikkerhetslov på trappene
- Det stilles i tillegg krav til informasjonssikkerhet i annen særlovgivning (helse, forvaltning etc)

- **Hvordan øker dette ledelsens personlige ansvar?**

- Sikkerhetsbrudd – kunne hendelsen vært avverget av tiltak ledelsen burde ha iverksatt?
- Hvis ja har trolig ledelse og eller styremedlemmer opptrådt uaktsomt...

- **Konklusjon**

- Nye regelverk stiller strenge krav til sikkerhet (også utover GDPR). Kombinasjon av tiltakende trusselbilde og økt fokus på sårbarheter senker terskelen for hva man burde forvente av hendelser og med det øker det personlige ansvaret for styre og ledelse.

D&O Aktive/kritiske aksjonærer

Strengere kompetansekrav stilles til styre og ledende ansatte

- **Aktive/kritiske aksjonærer:** Dersom virksomheten opplever et tap fordi ledelse eller styremedlemmer ikke har gjort noe de burde, vil aksjonærene lide et økonomisk tap. Siden tapet ikke kan rettes mot selskapet selv, vil det rettes mot personene som ved å opptre forsvarlig kunne ha forhindre skaden. Figuren illustrerer hvordan.

Kilde: <https://www.digi.no/artikler/kommentar-hva-betyr-nye-sikkerhetslover-for-ledelsens-personlige-ansvar/460906>

D&O Aktive/kritiske aksjonærer

5 utviklingstrender på styreansvar (Allianz D&O Insurance Guide)

5 key **market developments**

- Continued personal accountability pressure. Regulator activism on the rise around the world
- Growing number of areas that can result in a company and directors being sued. Executive liability increasing in areas such as employment and data protection
- Intensified shareholder activism; investors driving corporate behavior and defining culture
- Third party litigation funders actively seeking out new jurisdictions. Activity expected to increase
- Strengthened executive self-governance and compliance is vital to liability protection

D&O Cyber/GDPR

Tips til styre og ledelse

- **D&O versus selskapsdekninger i tilfelle ansvarskrav knyttet til Cyber/GDPR**

- D&O er en komplementær dekning for de cyber-relaterte krav som rettes mot styret eller ledelse
- Cyber, GLPL, PDBI og andre dekninger som inneholder cyber-dekningssfære ivaretar selskapets cybereksponeering.
- Gode cyberforsikringer omfatter også krav mot sikrede personer som springer ut av f.eks. GDPR-relaterte hendelser

- **Tips:**

- Virkelig gode cyberforsikringer dekker ikke bare saksomkostninger knyttet til personvern-relaterte granskningsprosesser iverksatt av Datatilsyn – også andre brudd på IT-sikkerhetslovgivning vil kunne fanges opp.
- Påse at det ikke finnes begrensninger for cyberrisiko i forsikringsavtalene dine.

- **Sjekkliste:**

Styre og toppledelse kan og bør gjøre flere ting. Her er noen av de viktigste:

1. Lag **styreinstruks** til daglig ledelse.
2. Utnevnt **sikkerhetsansvarlig**.
3. Få utført **risikovurdering**.
4. Etabler **helthetlige sikkerhetsrutiner**.
5. Få **kontroll på underleverandører**.
6. **Samordning av kvalitetsarbeidet** grunnet overlapping.
7. **Revisjon** utført av uavhengig tredjepart.
8. Tegn et abonnement hos et **sikkerhetsselskap**.
9. Vurder **cyberforsikring**.
10. Sørg for å kunne **dokumentere**

D&O – Pensjonskasse og ansvar

Dekning under styreansvarsforsikringen?

- **Status**

- Pr. 01.01.2016 var det 49 private pensjonskasser i Norge (Telenor, Norsk Hydro, Equinor, Aker osv..)
- Pensjonskasser er uavhengig av «sponsor» økonomisk og strukturelt.
- Hvilket mandat har «sponsor» RM/forsikringsansvarlig for sikring av pensjonskassen?
- Exoneration clause eller indemnity clause som fritar trustee (personene som forvalter pensjonskassen) for ansvar?

- **Sjekkliste D&O polise i tilfelle pensjonskasse:**

- Er pensjonskasse omfattet i definisjonen datterselskap/subsidiary?
- Er det unntak for pension trust liability i D&O polisen?
- Er det sublimit, og hvem gjelder det for? Bare sikrede personer, eller også pensjonskassen eller «sponsor» (selskapsdekning)?
- Er det unntak for forvaltningsansvar (PI) i D&O polisen?

- **Hvorfor tegne separat PTL?**

- Omfatter både krav mot sponsor, pensjonskasse og krav mot individer i deres kapasitet som trustee.
- Tegnes ofte med bakgrunn i der man har størst eksponering (USA) eller som en master fra (eks. Norge), som gjelder globalt.
- Kombineres ofte med D&O-polisen (delt forsikringssum) og har ofte egenandel for selskapskrav, men ikke mot sikrede person

- **Årsaker til skader**

- For store investeringer i egen "sponsor"
- Manglende kontroll over utviklingen
- Mangelfulle/svake analyser
- Timing
- Feilaktige beregninger

D&O - Miljø/forurensning

Dekket eller unntatt?

- **Utgangspunkt**

- Styreansvar er en formueskadeforsikring

- **Primære forsikringer for å ivareta forurensning**

- Bedrift- og produktansvar (General Liability and Products Liability, GLPL) gir selskapet dekning for plutselig og uforutsett forurensning på tredjemanns grunn
- Miljøansvarsforsikring (Environmental Impairment Liability, EIL) gir normalt selskapet og sikrede personer dekning for plutselig og uforutsett så vel som gradvis forurensning
- Omfatter forurensning på egen og tredjemanns grunn

- **Styreansvar er ikke et substitutt for verken GLPL eller EIL**

- Vil likevel kunne gi nyttig komplementær dekning ved krav mot ledende personer eller styremedlemmer i tilfelle krav mot selskapets ledelse
- F.eks. ved påstand om manglende overholdelse av gjeldende regelverk eller svikt i rutiner i forurensningssaker

- **Så hva er det som faktisk dekkes via D&O?**

- Normalt dekkes saksomkostninger for sikrede personer
- Det rettslig erstatningsansvaret i seg selv dekkes ikke og clean-up costs unntas ofte eksplisitt
- De fleste avtaler tegnes i dag uten særskilte unntak for forurensning, i det tilfellet det er unntak bør det være skrevet inn dekning for «claims made by or on behalf of shareholders of the company” og ”defence costs”
- Andre unntak kan få anvendelse, f.eks. unntak for Property Damage og Bodily Injury, som normalt også begrenser dekning til saksomkostninger
- Forsikringsgivere vil være særlig oppmerksomme overfor forsikringstakere med særlig forurensningsrisiko og eller stor USA-eksponering

- **Tips:** Ikke én markedsstandard. Sjekk hva som står i dine vilkår!

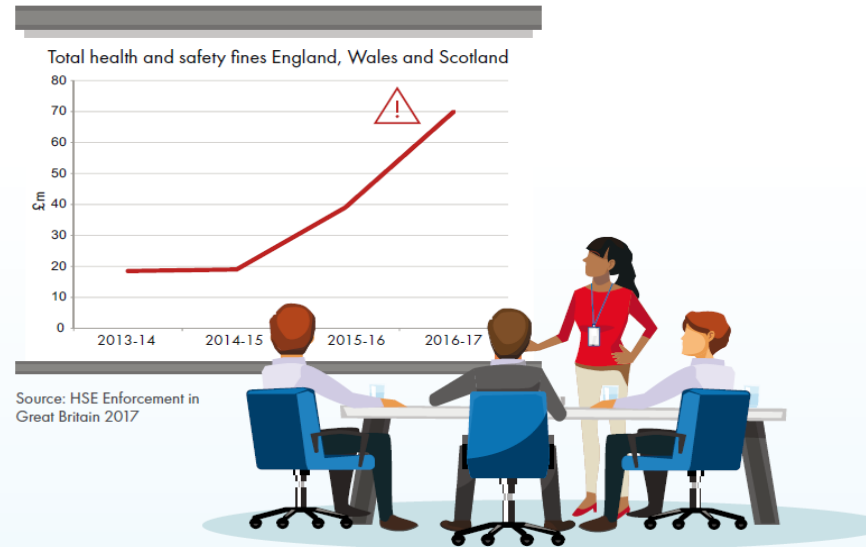
D&O – HMS/Workplace safety

Hva dekker styreansvarsforsikringen?

HSE sentencing changes raised the financial stakes

Investigations and prosecutions by the Health and Safety Executive after a serious workplace accident are already a frequent source of D&O claims, and recent changes in the HSE's fines raise the stakes even higher for the companies they investigate.

After a serious workplace accident the HSE will investigate the business and the individuals involved. If there has been a serious breach in health and safety law they will prosecute and press for the highest fines possible. The stakes were raised in 2016 when the levels of fines were substantially increased and 2017 saw more HSE business fines over £1m than in the previous 20 years put together.

- **Styreansvarsforsikring og HMS-krav:**

- Styret og ledelse er i Norge ansvarlig for å ivareta HMS
- En god styreansvarsforsikring inneholder dekning for saksomkostninger i tilfelle krav mot sikrede personer i deres egenskap av å være styremedlemmer eller ledende ansatte for brudd på HMS forskrift/lovgivning, corporate manslaughter eller lignende lovgivning i andre jurisdiksjoner
- Ingen selskapsdekning.
- Bøtene som ilegges i kjølvannet av HMS-overtredelser synes ofte å være av strafferettslig karakter og ikke dekningsmessige.

Kidnap & Ransom (K&R)

Del 4

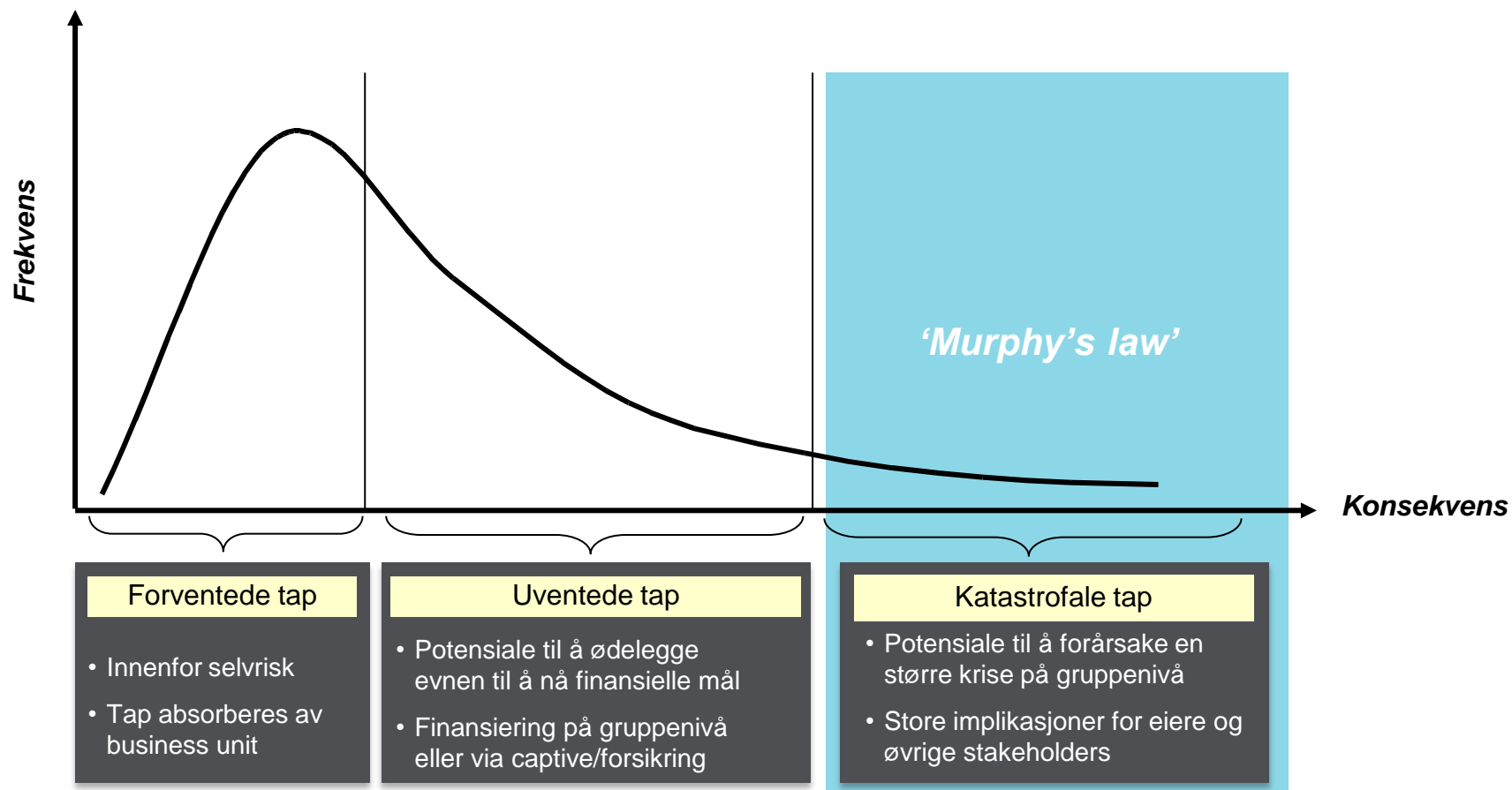
«Duty of care»

Alle typer selskap og organisasjoner har et moralsk og juridisk ansvar for å sikre sine ansattes sikkerhet, uavhengig hvor i verden de utøver sin virksomhet, en såkalt «Duty of Care». En virksomhets manglende evne til å leve opp til dette ansvaret, kan føre til alvorlig skade for virksomhetens omdømme og de ansattes sikkerhet.

Arbeidsgiver har en omsorgsplikt

K&R - Kidnapping, forsvinninger og sikkerhetstrusler

Sjeldne, men katastrofale hendelser

K&R – Væpnet angrep med påfølgende kidnapping

Flyktningshjelpen i Kenya

Angrepet i Dadaab

I et dødelig angrep ble Astrid Sehl (39) kidnappet på jobb for Flyktningshjelpen. Hun sier at det tøffeste var måten Flyktningshjelpen behandlet henne og de andre ofrene i etterkant.

PUBLISERT 7. NOV. 2017 KL. 18:12

Anders Hammer
Journalist

Den 29. juni i 2012 åpnet en væpnet gruppe ild mot Flyktningshjelpens bilkolonne i IFO II-seksjonen i Dadaab flyktningleir i Kenya. I kolonnen var blant andre Flyktningshjelpens daværende generalsekretær og regionssjefen for Flyktningshjelpens arbeid på Afrikas Horn. Flere ansatte fikk skuddsår, og en sjåfør døde av skadene. Fire av Flyktningshjelpens ansatte ble bortført og tatt over grensen til Somalia. De ble reddet og tatt med tilbake til Kenya fire dager senere.

<https://www.nrk.no/dokumentar/xl/angrepet-i-dadaab-1.13763499>
<https://www.flyktningshjelpen.no/nyheter/2017/november/angrepet-i-dadaab-i-2012--slik-folger-vi-opp-vare-ansatte-og-dette-har-vi-lart/>

• Rettslige etterspill

- I november 2015 slo Oslo tingrett fast at Flyktningshjelpen hadde handlet grovt uaktsomt i forbindelse med hendelsen i Dadaab.
- Flyktningshjelpen ble dømt til å betale en canadisk ansatt 4,4 millioner kroner for fysiske og psykiske skader i tillegg til 1,2 millioner i sakskostnader.
- En filippinske hjelpearbeider, som ble skutt under kidnappingen, inngikk etter lange forhandlinger et forlik med Flyktningshjelpen i juni 2017.
- Pågående forhandlinger lokalt ansatte.
- En sjåfør ble skutt og drept.

• Betydelig omdømmerisiko

- Tradisjonelle medier + sosiale medier

• Hvor langt strekker arbeidsgivers / oppdragsgivers “duty of care” seg?

- Ansatte på reise, utstasjonerte og lokalt ansatte
- Glidende overgang mellom jobb og fritid?
- Underleverandører og innleide?
- Andre tilknyttede personer?

K&R – Kidnapping på Filipinene

Nordmann bortført fra ferieanlegg på Filippinene i 2015

LØSLATT: Nordmannen Kjørtan Sekkingstad (t.v.), som ble kidnappet av islamistgruppa Abu Sayyaf på Filippinene i september i fjor, er nå være løslatt, ifølge filippinske myndigheter. Foto: NTB Scanpix

Norsk gissel frigitt

Bekreftet: Islamistgruppe på Filippinene har løslatt Kjørtan Sekkingstad

Ble kidnappet 22. september i fjor.

17. SEPTEMBER 2016 KL. 12:03 DEL PÅ FACEBOOK

<https://www.dagbladet.no/nyheter/bekreftet-islamistgruppe-pa-filippinene-har-loslatt-kjartan-sekkingstad/63107161>

- **Satt i fangenskap i ett år**
 - Abu Sayyaf-geriljaen drepte angivelig de to kanadierne som ble bortført sammen med Sekkingstad, John Ridsdel og Robert Hall, fordi kravet om løsepenger ikke ble innfridd.
 - Filippinenes president Rodrigo Duterte hevdet på et tidspunkt at det ble betalt 50 millioner filippinske pesos, nærmere 9 millioner kroner.
- **Kidnapperne hevder å ha satt Sekkingstad fri etter å ha mottatt om lag 5 millioner norske kroner i løsepenger**
 - Utenriksminister Børge Brende uttalte at det var uaktuelt å betale løsepenger til islamistene for å få Sekkingstad løslatt.
- **Kriminalitet, men også politikk**
 - Abu Sayyaf-geriljaen ser først og fremst på gisler som en inntektskilde og fører ingen religiøs kamp
- **Løsepenger – noen betaler, andre ikke**
 - Ulik praksis nasjoner, organisasjoner og virksomheter imellom

K&R – Kidnappingsaken

Savnet i mer enn fire måneder

Anne-Elisabeth Hagen savnet

Aftenposten

OPPSUMMERT

Anne-Elisabeth Hagen (68) har vært forsvunnet i fire måneder. Ennå har det ikke kommet livstegn fra henne. Ektemannen er en av landets rikeste, og skal ifølge politiet fått krav om løsepenger. Nye spor kan tyde på at forsvinningen var planlagt lenge.

<https://www.nrk.no/nyheter/anne-elisabeth-hagen-savnet-1.14372286>

• I Norge

- Er man godt ivaretatt av Politiet, PST, Kripos og øvrige offentlige instanser og etater
- Det finansielle aspektet ved en K&R-forsikring kan likevel være relevant

• I utlandet

- Vil såkalte “response advisors” (krisekonsulent) sine bidrag kunne være svært verdifulle
- Begrenset mulighet for bistand fra norske myndigheter

• Tips:

- K&R-polisens definisjon av hvem som dekkes og når de dekkes er viktig
 - Dekning bør omfatte
 - Ferie / fritid
 - Kretsen av sikrede personer bør være svært vidt og inkludere nærstående familie – også på ferie- og fritidsreiser uten at den ansatte er til stede...
 - F.eks. ansattes barns studieopphold i utlandet

K&R – Ny hendelse

Polise håndtert av Marsh Norge trigget

- **Pågående hendelse**

- K&R-forsikringsgiver er notifisert om at en av forsikringstakers ansatte ikke har gitt livstegn fra seg på halvannen uke,
- Den ansatte er savnet i et område definert som Very High Risk

- **Dekningsutvidelsen “Disappearance”**

- Saken illustrerer viktigheten av dekningsutvidelsen forsvinning, såkalt “Disappearance”
- “Disappearance”-utvidelsen muliggjør rask deployering av krisekonsulenter etter endt karenstid (typisk 24-48 timer)
- Ofte sublimitert

- **Tips:**

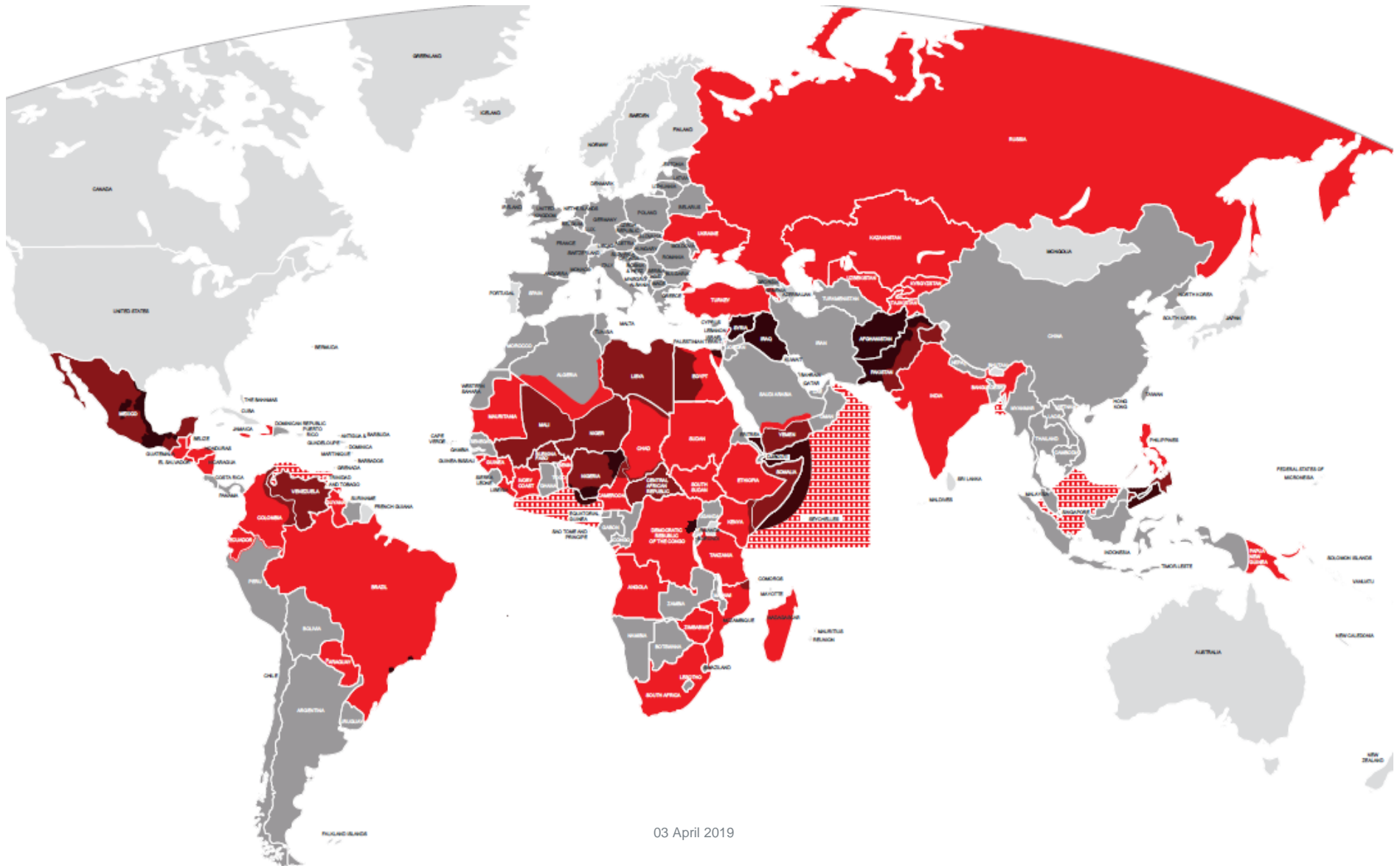
- Sjekk at K&R-dekning er utstyrt med utvidelse for “Disappearance”!
- I andre tilfeller, avhengig av jurisdiksjon, kan det være andre utvidelser som er relevante

- **Red flags**

- Sanksjoner
- Løsepengeutbetalinger til terrororganisasjoner er forbudt i enkelte land
- Anses som brudd terrorfinansieringslovgivning, herunder Storbritannia.
- Ulik nasjonal praksis ift løsepenger
 - UK, USA → No go
 - Det offentlige Norge betaler ikke løsepenger
 - Frankrike, Spania, Italia m.fl. → ...

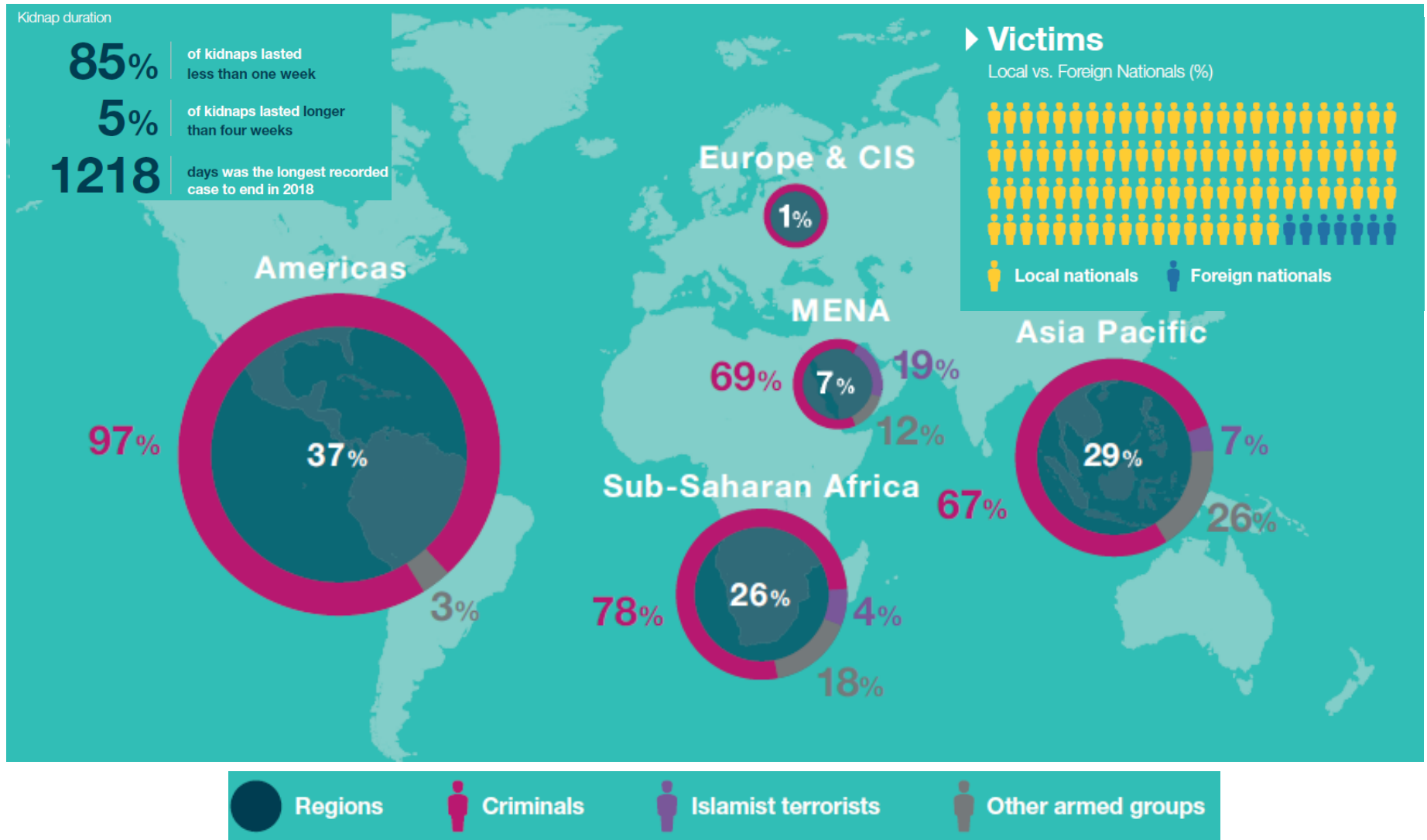
K&R – Trender og trusselbilde

Global risk map 2019 (NYA)

K&R – Trender og trusselbilde

Kidnapping trends in 2019 (Control Risks)

K&R – Hva kan potensielt dekkes av alminnelig reiseforsikring?

Eksempel: Reiseforsikring i AIG – null dekning i mange andre reiseforsikringer

- **Dekningselementer i Reiseforsikringen**

5. Reisegods
6. Reisesyke
 - Medisinske utgifter / Hjemtransport / Tilbakekallelse / Replassering / Returreise (Ubegrenset)
7. Ulykke
8. Ansvar
9. Rettshjelp
10. Kjæledyr
11. Forsinkelse
12. Evakuering (Ubegrenset)
13. Avbestilling
14. Identitetstyveri
15. Hole in one
16. Krisestyring
 - 16.2 Kidnapping 3.000/dag, maks 150.000
 - 16.3 Konsulentteneste 1.000.000
17. Websafe
18. Egenandel ved leiebilforsikring

- **Trigger**

- Krisestyring = Kidnapping, Gisselsituasjon og Kapring

- **Dekningssfære Krisestyring**

- Dekning av sikredes kostnader
- Bistand fra konsulenter/operatører a.k.a. “response consultants” opp til 1.000.000

- **NB! Unntak:**

- Krisehåndtering kun omfattet på tjenestereiser
- Skadetilfeller i det landet sikrede personer har sin permanente bostedsadresse dekkes ikke
- Kidnapping for løsepenger som finner sted i Colombia, Mexico, Irak, Nigeria eller det sørlige Filipinene (Mindanao) er unntatt
- Løsepenger...?

- **Melding av skadetilfelle:**

- 24/7 telefonnummer (NYA)

K&R – Hva dekkes av en K&R-forsikring og hvilken verdi har løsningen?

Bakgrunn og rasjonale

- **Katastrofedekning**

- Ultimate skrekksenarioet at ansatte kidnappes på tjenestereise
- Også utfordrende dersom ansatte forsvinner på tjenestereise og/eller ferie/fritid
- Produktivitetstap og menneskelige lidelser
- Også produktivitetstap i det tilfellet ansatte har barn/nærstående som rammes

- **Større selskaper har lenge tegnet Kidnap & Ransom**

- Ultimate duty of care
- Ivaretar selskapets omsorgsplikt operasjonelt og finansielt i tilfelle en uønsket hendelse
- Lite utbredt blant «mindre» selskaper uten betydelig reiseaktivitet til risikoutsatte land
- Dekker katastroferisiko – enorm verdi hvis skadetilfellet skjer

- **K&R-forsikring er komplementær til Reiseforsikring**

- Alle kunder som har eller sender ansatte til risikoområder bør vurdere tegne
- Har også stor verdi for de ansatte utover dette, da dekningen også dekker ferie/fritid og nærmeste familie
- Dekning er langt bredere enn de fleste er klar over

K&R – Hva dekkes av en K&R-forsikring og hvilken verdi har løsningen?

Eksempel på dekningsfære

- **Dekningselementer**

- 1.1 Ransom (Full sum)
- 1.2 Lost Ransom (Full sum)
- 1.3 Response Consultants (Ubegrenset)
- 1.4 Additional expenses (Full sum)
- 1.5 Legal Liability (Full sum)
- 1.6 Personal Accident – Disability & Death (x per person og x per skadetilfelle)

- **Utvidelser:**

- Disappearance (x per skadetilfelle)
- Express Kidnap (x per skadetilfelle)
- Repatriation and Relocation (x per skadetilfelle)
- Hostage Crisis (x per skadetilfelle)
- Threat (x per skadetilfelle)

- **Tilleggstjenester**

- Risk Mitigation

- **Trigger**

- Full sum: Kidnap, Extortion, Detention, Hijack
- Begrenset sum: Disappearance Investigation, Express Kidnap, Repatriation and Relocation, Hostage Crisis, Threat,

- **Dekningsfære**

- Svært bred kostnadsdekning
- Ubegrenset bistand fra konsulenter/operatører a.k.a. “response consultants” fra sikkerhetsselskapet

- **Unntak**

- Tyveri/Ran
- Kriminell/Bedragerisk atferd
- Manglende oppholdstillatelse/visum o.l.

- **Melding av skadetilfelle:**

- 24/7 telefonnummer

- **Geografisk dekning**

- Worldwide

- **Egenandel**

- Ingen

K&R – Hva dekkes av en K&R-forsikring og hvilken verdi har løsningen?

Triggere forsøkt oversatt til norsk – full sum

- **2.12 Kidnap = Kidnapping**

- Faktisk, påstått eller forsøkt frihetsberøvelse / tilfangetakelse av en eller flere sikrede personer av mennesker som krever sikrede/sikrede personer for løsepenger som betingelse for løslatelse

- **2.7 Extortion = Utpressing**

- Å fremme ulovlige trusler om 1) å drepe, skade eller bortføre en sikret person eller 2) forårsake fysisk skade på sikredes eiendom eier, leaser eller er rettslig ansvarlig for eller 3) utnytte, spre eller offentliggjøre sensitiv forretningsinformasjon eller personopplysninger om sikrede eller sikrede personer.

- **2.6 Detention = Tilbakeholdelse/Arrest**

- Å holde tilbake en sikret person for hvilken som helst grunn, herunder i det tilfellet myndigheter eller andre gjør dette med lovlig hjemmelsgrunnlag i landet arresten skjer med mindre 1) sikredes faktiske eller påståtte atferd også ville vært straffbar i det land vedkommende er statsborger eller hvor sikredes hovedkvarter er lokalisert (underwriter står likevel fritt til å vurdere om anklagene medfører riktighet) eller 2) feil begått av sikrede eller sikrede personer til å anskaffe og vedlikeholde nødvendige arbeidstillatelser, visum, dokumentasjon, opphold o.l.

- **2.8 Hijack = Kapring**

- Kapring av transportmiddel hvor det befinner seg sikrede personer

K&R – Hva dekkes av en K&R-forsikring og hvilken verdi har løsningen?

Triggere forsøkt oversatt til norsk – begrenset sum

- **Disappearance Investigation (MDI V2) = Forsvinning**
 - Dekning av konsulent tjenester og spesifiserte tilleggskostnader definert i 1.3 og 1.4 dersom en sikret person har forsvunnet og det har gått mer enn 48 timer siden siste gang noen hadde kontakt med vedkommende.
 - Kostnadsdekning gjelder i inntil 90 dager
- **Express Kidnap (MEK V3) = Kidnapping**
 - Faktisk, påstått eller forsøkt frihetsberøvelse / tilfangetakelse av en eller flere sikrede personer kortere enn 6 timer hvor kidnapperne krever sikrede/sikrede personer for løsepenger som betingelse for løslatelse (unntaket for ran andre steder enn sikredes eiendom oppheves i denne forbindelse)
- **Hostage Crisis (MHC V4) = Gisselsituasjon**
 - Med gisselsituasjon menes ulovlig frihetsberøvelse av en sikret person med varighet over 1 time hvor sikrede personer benyttes som sikkerhet mot at fremsatte krav oppfylles av den parten som holder vedkommende gissel. Det er et krav om at gisseltaker befinner seg i umiddelbar nærhet av sikrede personer. Tyveri/Ran dekkes ikke.
 - Dekningselementer 1.1, 1.3, 1.5 og 1.6 og relevante tap under 1.4 omfatte dekkes.
- **Threat Response Expense (MTR V4) = Trusler**
 - Spesifikke trusler mot sikrede/sikrede personer om eller forsøk på å 1) skade, bortføre eller arrestere en sikret person eller 2) skade, ødelegge eller forurense eiendom eller eiendeler uten at det fremsettes i forbindelse med utpressing eller krav om løsepenger.
- **Political Repatriation and Relocation (MEPR V7) = Hjemsendelse og relokalisering**

K&R – Hva dekkes av en K&R-forsikring og hvilken verdi har løsningen?

Sikrede selskaper og personer

- **Definisjon av sikrede personer**

- **2.11 Insured Person shall be:**

- (i) anyone specified in the RISK DETAILS of this insurance; [ansatte i sikrede selskaper]
- (ii) the spouse, common law spouse, or a domestic partner, or relative, fiancé or fiancée, or a lineal descendant or a living ancestor, including step-parents, step-children, step-siblings, foster children, adopted children, adoptive parents and spouses or common law spouses thereof, of either an **Insured Person** or the spouse or common law spouse of an **Insured Person**;
- (iii) a person normally resident or employed in the household and/or grounds of an **Insured Person**;
- (iv) a guest in the home of an **Insured Person**;
- (v) a guest or customer of the **Assured** while on the **Assured's Premises** or on board any vehicle, aircraft or waterborne vessel owned or leased by the **Assured** or an **Insured Person** or while traveling with any person named or specified in the RISK DETAILS of this insurance;
- (vi) any person whilst in your care, custody or control, for whom you have accepted responsibility, including but not limited to consultants, partners, drivers, security guards, freelancers, temporary employees and former employees in service to the Assured; and
- (vii) a person who is temporarily employed for the purpose of negotiating and/or delivering a **Ransom**

- **Tips:**

- Definisjon av sikrede personer omfatter ansattes nærmeste familie inklusive barn
- Det er ikke noe krav i vilkårene at barn må være fysisk sammen med sine foreldre dersom det skjer en uønsket hendelse
- Eksempel: En sønn/datter til en HR-ansatt forsvinner på helgetur i Sør-øst Asia. Selskapet vil da kunne trigge dekning om man ønsker.

K&R – Hva dekkes av en K&R-forsikring og hvilken verdi har løsningen?

Kun de som må vite trenger å vite

- **Konfidensialitet rundt K&R påkrevd for å unngå moralsk hasard**

- Krisekonsulent og forsikringsgiver operer alltid i bakgrunnen
- En kidnapper eller andre (inkludert ansatte) vil aldri få vite at det er en forsikringsgiver involvert
- Risikostyringen i virksomheten bør være lagt opp slik at alvorlige hendelser som involverer ansatte og/eller deres nærmeste pårørende rapporteres til en beredskapsgruppe, som da vil kunne tilby bistand via krisekonsulent (uten å nevne noe om forsikring)
- Kun ledergruppe/krisehåndteringsgruppe som skal ha kunnskap om forsikringsavtalen
- Utvalgt gruppe har da full kontroll over polise og når forsikringsdekning eventuelt skal trigges
- Har full mulighet til å se an behov og vurdering om hvorvidt skadetilfelle skal meldes
- Man blir fort kjent med om det har tilstøtt ansatte eller nærstående noe på ferie

K&R – Utvikling og innovasjon

AIG: Crisis Complete / Hiscox: Security Incident Response

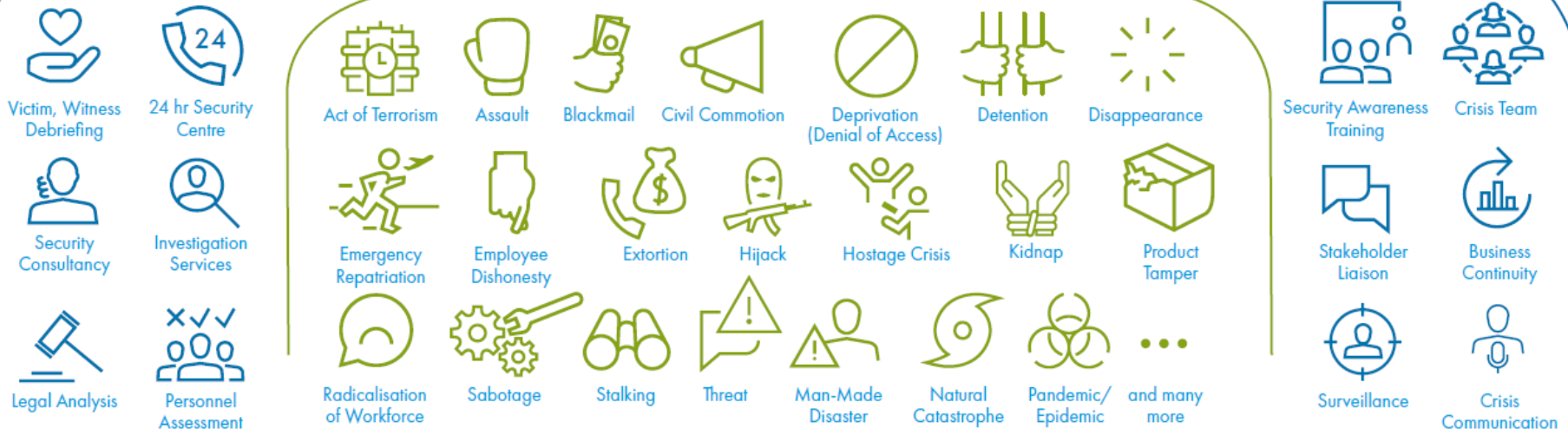

Crisis: Complete

Employees need to be protected against a growing number of threats, but running a full time security department or contracting a crisis management team is expensive. The Crisis: Complete service covers a wide range of crisis events, and provides bespoke access to AIG's in-house consultants and vast partnership network, allowing our clients to pro-actively outsource or enhance its security management at a fraction of the cost.

Services

Crisis Events

Eventuelt

Del 5

